

GUIA DOCENT

MITOLOGIA I LITERATURA

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Mitologia i literatura
Codi	100422
Crèdits ECTS	6
Curs i període en què s'imparteix	2012-2013, segon semestre
Horari	<i>(link a la pàgina web del centre o titulació)</i>
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres <i>(l'aula apareixerà als horaris)</i>
Llengües	català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Sebastià Giralt Soler
Departament	Departament de Ciències de l'Antiguitat i l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona,
Despatx	B7/126
Telèfon (*)	93 586 83 99
e-mail	Sebastia.Giralt@uab.cat
Horari d'atenció	A determinar

2. Equip docent

Nom professor/a	Sebastià Giralt Soler
Departament	Departament de Ciències de l'Antiguitat i l'Edat Mitjana
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona,
Despatx	B7/126
Telèfon (*)	93 586 83 99
e-mail	Sebastia.Giralt@uab.cat
Horari de tutories	A determinar

3.- Prerequisits

No es demana cap coneixement previ.

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

"Literatura i mitologia" és una assignatura de sis crèdits que forma part dels 60 crèdits optatius programats pel quart curs dels estudiants d'Humanitats.

Aquesta assignatura se centrarà en el coneixement de la mitologia clàssica i de la seva transmissió, especialment literària, des de l'antiguitat fins a l'actualitat. Ens aproximarem a la definició dels conceptes de mite, mitologia i mitografia; a les fonts escrites de la mitologia grega i romana i a la seva confrontació amb les iconogràfiques; als principals cicles mítics; a la pervivència de la mitologia grecoromana a través de les literatures de tots els temps, així com en altres manifestacions culturals relacionades; a les diverses interpretacions dels mites.

Es completaran aquests continguts amb la confrontació amb una selecció de fonts que ens permeten conèixer la mitologia clàssica i exemplificar-ne la pervivència.

En acabar el curs, l'alumne coneixerà les diferents teories, antigues i modernes, sobre el mite i la seva interpretació. Haurà assimilat els principals cicles mítics de la tradició grecolatina i s'haurà familiaritzat amb l'ús de les principals eines, literàries i iconogràfiques, per a la identificació i estudi dels mites antics i de la seva recepció en la tradició occidental.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència CE1. Interpretar la cultura clàssica.

Resultats d'aprenentatge

L'alumne és capaç d'entendre i explicar els textos i les representacions plàstiques de tema mitològic de l'antiguitat grecoromana i la tradició clàssica.

Competència CE2. Aplicar els coneixements adquirits, de caràcter històric, institucional, literari i cultural a l'anàlisi d'un text.

Resultats d'aprenentatge

L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar el contingut mitològic d'un text de la literatura clàssica o de la literatura occidental.

Competència	CE3. Identificar la presència de la tradició clàssica en la cultura europea.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç d'identificar i explicar escenes i personatges de la mitologia grecoromana en totes les manifestacions culturals de la literatura occidental: literatura, arts plàstiques, cinema, música, llenguatge, ciència...
Competència	CE4. Organitzar i redactar textos escrits de forma clara, correcta i apropiada.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç d'expressar-se per escrit amb claredat i correcció.
Competència	CE5. Treballar en equip. Valorar les aportacions dels altres en el marc d'un projecte comú.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç de participar en l'elaboració d'un projecte comú.
Competència	CE6. Mostrar comprensió social i històrica dels fenòmens culturals i socials.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç de comprendre la dimensió social i històrica de la mitologia grecoromana des de Grècia fins al món actual.
Competència	CE7. Expressar-se de forma adequada, eficaç i lingüísticament correcta en intervencions i exposicions a classe.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç d'exposar oralment les seves idees i coneixements de manera efectiva o correcta.
Competència	CE8. Treballar amb esforç personal. Planificar l'elaboració d'un treball.
Resultats d'aprenentatge	L'alumne és capaç de planificar i portar a terme un treball personal sobre un tema de mitologia.
Competència	CE9. Utilitzar els mecanismes d'accés a la documentació i a la informació.

Resultats d'aprenentatge

L'alumne és capaç d'emprar els recursos bibliogràfics i informàtics per buscar la informació necessària per a les tasques del curs.

Competència

CT3. Relacionar conceptes i informacions de diferents àrees humanes, científiques i socials.

Resultats d'aprenentatge

L'alumne és capaç de relacionar conceptes i nocions de diferents àrees del coneixement humanístic, científic i social.

Competència

CG2. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.

Resultats d'aprenentatge

L'alumne és capaç d'adquirir recursos per treballar de manera autònoma, de planificar i organitzar-se el temps per a dur a terme els treballs de curs.

6.- Continguts de l'assignatura

1. Presentació: la mitologia grecolatina en el nostre entorn
2. Què és un mite? Assaig de definició.
3. La mitologia en la literatura grega.
4. La mitologia en la literatura llatina.
5. El mite en el pensament i l'art antics.
6. El mite en la tradició literària occidental.
7. Les interpretacions de la mitologia.
8. Mites cosmogònics i teogònics.
9. Els déus olímpics.
10. Mites de Creta.
11. Jàson i els Argonautes.
12. El casal de Tebes.
13. La guerra de Troia.
14. El casal de Micenes.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

Metodologia docent

L'assistència a les classes servirà a l'alumne per adquirir unes eines d'anàlisi i estudi dels mites grecoromans des de les seves fonts fins a la seva pervivència al llarg dels segles, especialment en la literatura. Les activitats d'aprenentatge, consistents en l'anàlisi i comentari de textos literaris i/o d'altres manifestacions culturals, en treballs de síntesi, en exàmens i en un treball final, permetran aprofundir i consolidar els coneixements i competències adquirits.

L'alumne trobarà els materials al campus virtual de l'assignatura (Moodle): activitats, dossiers de textos, presentacions, enllaços, materials audiovisuals, notícies de l'actualitat...

El treball final consistirà en:

- Estudi d'un mite en les fonts literàries
- O bé estudi aprofundit d'una obra literària basada en un mite.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Classes teòriques dirigides pel professor	42	L'alumne és capaç de comprendre i emprar les eines d'anàlisi i estudi necessàries.
---	----	--

Supervisades

Realització d'un treball final al llarg del curs tutoritzat.	40	L'alumne és capaç de copsar el conjunt de les fonts i la tradició d'un mite i analitzar manifestacions culturals que hi estan basades.
--	----	--

Autònomes

Estudi personal	35	L'alumne és capaç de comprendre i emprar les eines d'anàlisi i estudi, així com els continguts necessaris.
Treball de síntesi cooperatiu d'un tema del programa	8	L'alumne és capaç de sintetitzar part d'un tema i posar-lo en comú de manera col·laborativa a partir de la bibliografia indicada.
Comentaris i anàlisis de textos o altres manifestacions culturals	25	L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar el contingut mitològic d'un text de la literatura clàssica o de la literatura occidental.

8.- Avaluació

Les activitats d'aprenentatge, consistents en l'anàlisi i comentari de textos literaris i/o d'altres manifestacions culturals, en treballs de síntesi, en dos exàmens parcials i en un treball final, permetran avaluar els coneixements i competències adquirits.

La reavaluació consistirà en una prova escrita i, si cal, la reelaboració del treball.

La qualificació de No presentat implica la no presentació d'almenys el 60% de les activitats proposades.

Procediment	Criteris d'avaluació	Valor
Classe	Assistència, avaluació del treball diari i participació a classe.	25 %
Treball final	Avaluació d'un treball escrit: • Estudi d'un mite en les fonts literàries • O bé estudi aprofundit d'una obra artística o literària basada en un mite.	25 %
Exàmens	• Adquisició de coneixements • Capacitat d'anàlisi • Capacitat d'interpretació • Capacitat de síntesi	50 %

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Exàmens teòrics i pràctics	3	L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar textos i imatges.
Treball final al llarg del curs tutoritzat	40	L'alumne és capaç de copsar el conjunt de les fonts i la tradició d'un mite i analitzar manifestacions culturals que hi estan basades.
Comentaris i anàlisis de textos o altres manifestacions culturals	25	L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar el contingut mitològic d'un text de la literatura clàssica o de la literatura occidental.
Treball de síntesi cooperatiu d'un tema del programa	8	L'alumne és capaç de sintetitzar part d'un tema i posar-lo en comú de manera col·laborativa a partir de la bibliografia

		indicada.
Assistència, participació i comentaris en les exposicions orals.	42	L'alumne és capaç d'interactuar amb el professor i els companys durant les classes.

9- Bibliografia i enllaços web

Bibliografia

- AGHION, I.; BARBILLON, C.; LISSARRAGUE, F., *Guía iconográfica de los héroes y dioses de la antigüedad*, Madrid, Alianza editorial, 1997.
- BONNEFOY, Y. Y. (ed.), *Diccionario de las mitologías y de las religiones de las sociedades tradicionales y del mundo antiguo*, 6 vols., Barcelona 1996 i segs. (orig. Paris 1981).
- BURKERT, W., *Religión griega. Arcaica y Clásica*, Madrid, Abada editores, 2007 (orig. Stuttgart 1977).
- BUXTON, R., *El Imaginario griego: los contextos de la mitología*, Madrid, Cambridge University Press, 2000 (orig. Cambridge 1994).
- CARPENTER, T. H., *Art and Myth in Ancient Greece. A Handbook*, London 1991 [Repr. 1998].
- DETENNE, M., *La invención de la mitología*, Madrid 1985 (orig. Paris 1981).
- GANTZ, T., *Early Greek Myth. A Guide to Literary and Artistic Sources*, Baltimore 1993.
- GARCÍA GUAL, C., *Introducción a la mitología griega*, Madrid 1992.
- GRAF, F., *Greek Mythology. An Introduction*, Baltimore-London 1993.
- GRIMAL, P., *Diccionario de mitología grega i romana*, Barcelona, Edicions de 1984, 2008 (versió castellana: Paidós, 2007) (orig. Paris 1951).
- HARD, R., *El gran libro de la mitología griega*, Madrid, La Esfera de los Libros, 2008.
- HUNGER, H.; HARRAUER, C., *Diccionario de mitología griega y romana*, Barcelona, Herder, 2008.
- KIRK, G. S., *El mito. Su significado y funciones en la antigüedad y otras culturas*, Barcelona 1985 (orig. 1970).
- IMPELLUSO, L., *Héroes y dioses de la antigüedad*, Barcelona, Electa, 2002
- Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae*, Zürich-München 1981-
- OSBORNE, R., *Archaic and Classical Greek Art*, Oxford-New York 1998.
- MARTIN, R. (dir.), *Diccionario de la mitología clásica*, Madrid, Espasa Calpe, 1998 (= *Dictionnaire culturel de la mythologie gréco-romaine*, Paris, Nathan, 1992).
- ROSCHER, W. H., *Ausführliches Lexikon der griechischen und römischen Mythologie*, I-VII, Leipzig 1884-1893 (repr. Stuttgart 1977-1978).
- RUIZ DE ELVIRA, A., *Mitología Clásica*, Madrid 1988.
- SARIOL, J. – CUCURELLA, S. – MONCAU, C., *La mitología clàssica. Literatura, art, música*, Barcelona, Barcanova, 1994.
- SEZNEC, J., *Los dioses de la antigüedad en la Edad Media y el Renacimiento*, Madrid, Taurus, 1987 (orig. Londres 1940).
- THOMPSON, S., *Motif-Index of Folk-Literature*, Bloomington 1955-1958.
- VERNANT, J. P., *Mito y sociedad en la Grecia antigua*, trad. esp., Madrid 1982 (orig. 1974).

Aracniografia:

ALAMILLO, A.- RODRÍGUEZ, E., *Mitología y arte* <

<http://w3.cnice.mec.es/eos/MaterialesEducativos/mem2000/mitologia/Mitologia/index.htm> >

BOWMAN, L. - FRIESEN, K., *Classical Myth: The Ancient Sources* <

http://web.uvic.ca/grs/departament_files/classical_myth >

Diccionari Etimològic de la Mitologia Grega (DEMGOL). Del Gruppo di Ricerca sul Mito e la Mitografia dell'Università di Trieste (GRIMM) < <http://demgol.units.it> >.

GIRALT, S., *El laberint dels mites* < <http://www.xtec.cat/~sgiralt/labyrinthus/index1.htm> >.

ICONICLIMC (Fondation pour le Lexicon Iconographicum Mythologiae Classicae) <

<http://www.iconiclimc.ch> >.

MORENO, G. (2005), *Enciclopedia de mitología griega* < <http://www.alandalus-siglo21.org/mitog/griega.htm> >.

PARADA, C., *Greek mythology link* < <http://www.maicar.com/GML> >.

Perseus Digital Library (Tufts University) < <http://www.perseus.tufts.edu/hopper> >.

Theoi Project < <http://www.theoi.com> >.

10.- Programació de l'assignatura

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE
13/2/2012-30/5/2012	Classes teòriques	Aula de classe	Textos i presentacions	L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar textos i imatges.
		Aula de classe		L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar textos i imatges.
30/5/2012-5/06/2012	Examen	Aula de classe		L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar textos i imatges.
13/2/2012-14/6/2012	Elaboració del treball final	-		L'alumne és capaç de copsar el conjunt de les fonts i la tradició d'un mite i analitzar manifestacions culturals que hi estan basades.
25/06/2012 al 06/07/2012	Reavaluació	Aula assignada per la facultat		

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE
Juny 2011	Treball final	Despatx		L'alumne és capaç de copsar el conjunt de les fonts i la tradició d'un mite i analitzar manifestacions culturals que hi estan basades.

14/2/2011-1/6/2011	Anàlisis i comentaris encomanats	Campus virtual	Textos	L'alumne és capaç d'analitzar, comprendre i contextualitzar el contingut mitològic d'un text de la literatura clàssica o de la literatura occidental.
	Treball de síntesi cooperatiu d'un tema del programa	Web / Campus virtual		L'alumne és capaç de sintetitzar part d'un tema i posar-lo en comú de manera col·laborativa a partir de la bibliografia indicada.